

De Franse filosoof-schrijver Pascal Bruckner doet observaties waar je als militair mee uit de voeten kunt. De redeneringen in zijn nieuwe boek *The Tyranny of Guilt – An Essay about Western Masochism* eindigen in een vrolijk pleidooi om meer op Amerika te lijken, vooral militair.

Je wentelen in schuld, dat is kenmerkend voor Europeanen, schrijft Bruckner. Wij nemen overall verantwoordelijkheid voor. Let maar op, in kranten en op radio en tv. Wiens schuld zijn zelfs de krankzinnigste bloedbaden in de derde wereld? De onze! Wij hebben die mensen tot waanzin gedreven. Voorbeelden: inwoners van het vredige, lieflijke Cambodja stortten zich in een genocide die zijn weerga niet kende na een Amerikaanse interventie. Onze welvaart? Die hebben we veroverd door anderen uit te buiten. De Twin Towers? Een paar uur na de aanslagen stonden media in heel Europa al bol van de artikelen en commentaren waarvan de strekking luidde dat Amerika alleen maar z'n verdiende loon had gekregen. 9/11 was een geval van de ene schurkenstaat die de andere terugbetaalde.

Na de terroristische aanval in Madrid (11 maart 2004, 200 doden) ging een miljoen mensen in Madrid de straat op, niet in protest tegen de terroristen, maar tegen José Aznar, want die had Spanje de oorlog in Irak binnengesleurd en daar was Spanje die dag voor gestraft. De bommen in Londen (7 juli 2005, 60 doden) leidde in het Franse blad *Le Parisien* tot de kop 'Al Qaida straft Londen' en tot een verklaring van de toenmalige burgemeester van Londen, Ken Livingstone, dat de aanval waarschijnlijk niet zou hebben plaatsgevonden als de westerse machten na de Eerste Wereldoorlog (!) de Arabische wereld zouden hebben laten beschikken over hun eigen olie. Maar nee hoor, wij wilden per se de controle over hún natuurlijke rijkdommen.

Wij zijn aangevallen, dus *wij* zijn schuldig, daar komt het op neer in de Europese manier van denken, zegt Bruckner.

Terroristen noemen we al snel 'vrijheidsstrijders', vrijheidsstrijders kunnen op ons begrip in hun

strijd tegen ons 'imperialisme' rekenen en dictaturen treden we terughoudend tegemoet, want op onze democratie valt tenslotte ook van alles af te dingen. Harde oordelen vellen we niet, laat staan dat we ingrijpen, want geweld is voor primaten. Of voor mensen met sociale problemen.

Zo bestaan er twee manieren van kijken in het Westen: die van het oude Europa, dat zich terughoudend opstelt en denkt dat je slechtheid de wereld uit kunt helpen met tolerantie en dialoog, en die van Amerika, dat aanvaardt dat er altijd slechteriken zullen bestaan en dat binnendert als het vindt dat het tijd is om orde op zaken te stellen.

Bruckner wil dat Europeanen de knop omzetten. Europa heeft de slavernij afgeschaft, het fascisme verslagen en het communisme op de knieën gedwongen. We hebben onze zonden erkend en verworpen. Maar in plaats van daar trots op te zijn, gaan we tot het einde der tijden aan zelfflagellatie zitten doen.

Amerika is anders. Dat wijst een vijand aan, schroomt niet om te overdrijven hoe gevaarlijk die vijand is, geeft na afloop zonder schaamte toe dat het zich vergist heeft en strooit dan weer vrolijk met confetti en vuurpijlen om de grootheid van het door God gezegende vaderland te vieren. Hoe groot ook de zonde, de Amerikaanse nationale trots is er nooit door aangetast.

'Nooit meer oorlog' is voor Europeanen een onaantastbaar dogma. Klein detail: dan zal Amerika ons moeten verdedigen. Investeren in een grotere en sterke krijgsmacht druist in tegen onze cultuur. We zijn twee helften van het democratische Westen, zegt Bruckner. Zonder de een, kan de ander niet overleven. Als we de Europese terughoudendheid nou eens versmelten met het luidruchtige Amerikaanse enthousiasme, dan ontstaat een macht die onverslaanbaar is, denkt Bruckner. En die Europese schaamte? Exporteren naar Teheran, Khartoum en Rangoon. Daar kunnen ze er best wat van gebruiken. ■